

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra systematické teologie a filosofie

Posudek vedoucího/vedoucí diplomové práce

jméno vedoucího/vedoucí Denisa Červenková

Autor/autorka práce: Mário Pätoprstý
 Studijní program/obor: Teologické nauky
 Název práce: Pojem Zjavenia v teológii Averyho Dullesa a Geralda O'Collinsa
 Vedoucí práce: Denisa Červenková
 Rozsah práce: 142 884 znaků

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐

Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☒	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☒	☐	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☒	☐	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐
C. Celkový přínos práce Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano	ne		
Práce je kompilační prací	☐	☐		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐	☐		
Práce přináší nové poznatky	☐	☐		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐	☐		
Práce má metodologický/teologický přínos	☐	☐		
D. Průběh zpracování práce				
	ano	ne		
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☒	☐		
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☒	☐		

Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy)

Kategorie zjevení sice patří k základním tématům fundamentální teologie, nicméně v českém prostředí nemáme až tolik původních studií, které by rozvíjely přímo tuto kategorii v linii reflexe Druhého vatikánského koncilu (Boumovy, Štěchovy ad. texty jsou v diplomové práci zmiňovány). Proto je Pätoprstého zaměření na téma zjevení u dvou z klíčových autorů fundamentálně-teologické reflexe o zjevení potenciálně velmi důležité, protože umožňuje sledovat, jak se v průběhu posledních desetiletí rozvíjela analýza pojmu zjevení zejména v anglosaském teologickém prostředí, do jakého bodu dospěla a jaké nabízí možnosti pro další rozvoj reflexe k tématu. Bylo by pochopitelně zajímavé konfrontovat výsledky této analýzy s fundamentálněteologickými autory z dalších jazykových okruhů (zejména italské a německé jazykové oblasti), ale je zřejmé, že taková práce by potřebovala větší rozsah a důkladnější ponoření do předmětu studia, než umožňuje projekt diplomové práce.

První kapitola Pätoprstého práce přibližuje životní kontext, v němž vzniká dílo obou prezentovaných teologů, ten má podle autora formační vliv na jejich teologické uvažování. Jak v této části, tak v následujících se diplomant neomezuje pouze na sekundární zdroje (studie zabývající se životem a dílem Dullese a O'Collinse), ale především se pokouší zůstat v kontaktu s primárními zdroji, ať už se jedná o autobiografické texty či později pak o základní studie k tematice zjevení.

Druhou kapitolu, kde se již diplomant věnuje popisu kategorie zjevení u obou autorů, uvádí připomenutím návaznosti jejich koncepce na Druhý Vatikán (zejména na konstituci Dei Verbum), omezuje se přitom pouze na základní fakta, což je ovšem logicky zdůvodnitelné zaměřením práce především na zmíněné dva fundamentální teology, takže Druhý Vatikán slouží spíše jako celkový kontext jejich teologického myšlení, na nějž O'Collins i Dulles reagují. Druhá kapitola také podle mě přináší řadu cenných dílčích postřehů, které vyplývají z četby teologického díla těchto autorů, a zejména u Collinse nabízí dobrý a v českém prostředí originální přehled jeho myšlení. Za zmínku stojí zejména posun v jeho reflexi zprostředkovatelů (mediators) zjevení (byla bych ráda, aby toto téma autor diplomové práce představil v diskusi, tj. jak se mění O'Collinsovo myšlení ohledně tohoto tématu od Fundamental theology po text Revelation) a posléze reflexe o symbolickém charakteru zjevení.

Diplomant se také pokusil dobře ukázat na O'Collinsův důraz na propojení reflexe o zjevení se soteriologickou tematikou a v závěrečné třetí kapitole originálně doplňuje a srovnává klasické Dullesovy modely zjevení s O'Collinsovým rozlišením a všímá si, že jde ovšem v každém případě o typologii, která zůstává limitovaná důrazem na zjevení jako „poznání“ (a to i v případě personálního modelu). Srovnání obou teologických autorů sleduje tedy především linii srovnání přístupu k modelům zjevení, nicméně tato volba má svou logiku a je mi jasné, že pokud by autor měl více času k dalšímu studiu, byl by schopen tuto kapitolu prohloubit a důkladněji rozšířit o další aspekty jejich reflexe o zjevení (jsou v práci přítomné, ale nejvíce jsou podle mého názoru nasvětleny právě modely zjevení).

Osobně bych přivítala důkladnější zpracování tematiky přítomnosti a kvality zjevení ve vztahu k jiným náboženským tradicím, což je především O'Collinsovo téma, nicméně autor by musel vystoupit z rámce zvolené literatury a vést další dialog s textem Salvation for All (2008), což ale nepovažuji pro předloženou diplomovou práci za zcela nutné, protože by paradoxně zúžila reflexi na problematiku spojenou s teologií náboženství.

Za originální přínos diplomové práce pak považuji naznačení možnosti propojit typologii modelů zjevení s reflexí o symbolickém charakteru zjevení. Diplomant je však v závěru velmi zdrženlivý a omezuje se na konstatování této možnosti, aniž by ji dál rozvinul, v tom smyslu zůstává důkladným čtenářem a interpretem díla obou teologických klasiků, aniž by

se jim snažil stavět na roveň a překračoval kompetence a cíle, které si v této diplomové práci stanovil.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Jak se proměňuje O'Collinsovo uvažování o zprostředkovatelích zjevení v jeho jednotlivých teologických textech, od Fundamental Theology po Revelation?

Co je míněno symbolickým charakterem zjevení?

Dokázal by diplomant navázat na Dullese a O'Collinse a ve stručnosti přiblížit, jak by se dala propojit reflexe o modelech zjevení se symbolickým charakterem zjevení?

Doporučení práce k obhajobě

doporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 13.6.2022

Podpis: